Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0086

Многостранни преговори с оглед на 14-та Министерска конференция на СТО в Яунде, 26–29 март 2026 г.

Резолюция на Европейския парламент от 12 март 2026 г. относно многостранните преговори с оглед на 14-ата Министерска конференция на СТО в Яунде, 26 – 29 март 2026 г. (2025/2875(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид Споразумението от Маракеш от 15 април 1994 г. за създаване на Световната търговска организация (СТО);

– като взе предвид декларацията на министрите, приета на 14 ноември 2001 г. по време на Министерската конференция на СТО в Доха;

– като взе предвид предишните си резолюции относно СТО, и по-специално резолюциите си от 8 февруари 2024 г. относно многостранните преговори с оглед на 13-ата Министерска конференция на СТО в Абу Даби[1], от 25 ноември 2021 г. относно многостранните преговори с оглед на 12-ата Министерска конференция на СТО в Женева[2], от 29 ноември 2018 г., озаглавена „СТО: бъдещи перспективи“[3] и от 28 ноември 2019 г. относно кризата във връзка с Апелативния орган на СТО[4];

– като взе предвид заключителните документи, приети с консенсус на годишните сесии на Парламентарната конференция по въпросите на СТО на 25 февруари 2024 г. в Абу Даби, на 7 декември 2018 г. в Женева и на 10 декември 2017 г. в Буенос Айрес;

---

1 ОВ C, C/2024/6342, 7.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6342/oj.
2 ОВ C 224, 8.6.2022 г., стр. 89.
3 ОВ C 363, 28.10.2020 г., стр. 113.
4 ОВ C 232, 16.6.2021 г., стр. 62.

– като взе предвид резултатите от 13-ата Министерска конференция на СТО (МК13), проведена в Абу Даби през февруари 2024 г., които включваха приемането на Министерската декларация от Абу Даби, която обвързва търговията с Програмата на ООН до 2030 г., и присъединяването на Коморските острови и Източен Тимор към СТО, но не включваха споразумения в основни области като субсидиите за рибарството, селското стопанство и реформата в областта на уреждането на спорове;

– като взе предвид влизането в сила на 15 септември 2025 г. на Споразумението на СТО за субсидиите в областта на рибарството, което задължава членовете да съкратят годишни разходи от порядъка на милиарди долари за най-вредните субсидии, които способстват за изчерпването на морските рибни запаси;

– като взе предвид целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР);

– като взе предвид Парижкото споразумение в контекста на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата, в сила от ноември 2016 г.;

– като взе предвид съобщението на Комисията от 18 февруари 2021 г., озаглавено „Преглед на търговската политика – отворена, устойчива и решителна търговска политика“, както и неговото приложение, озаглавено „Реформиране на СТО: постигане на устойчива и ефективна многостранна търговска система“ (COM(2021)0066),

– като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността;

– като взе предвид предложението за резолюция на комисията по международна търговия;

A. като има предвид, че СТО беше създадена с цел по-нататъшно либерализиране на търговията със стоки и услуги, укрепване на многостранното сътрудничество и насърчаване на справедлива, отворена, приобщаваща, основана на правила и недискриминационна многостранна търговска система, за да се улесни обменът на стоки и услуги, да се предоставят възможности за заетост, растеж и просперитет и да се подобри благосъстоянието на хората по света; като има предвид, че общата цел на търговската политика на ЕС е да допринася за хармоничното развитие на световната търговия, за постепенното премахване на ограниченията пред международната търговия и преките чуждестранни инвестиции, както и за намаляването на митническите и други бариери; като има предвид, че основният мандат на СТО е да гарантира достъп до пазара, предвидимост и правна сигурност в международната търговия и че

организацията не следва да се превръща в общ политически форум извън основните си търговски функции; като има предвид, че търговията е от жизненоважно значение и е ключов инструмент за подкрепа и допълване на усилията за постигане на устойчив растеж и подобряване на стандарта на живот, като се гарантират пълна и по-качествена заетост и голям и постоянно нарастващ обем на реалните доходи в съответствие с целта за устойчиво развитие;

Б. като има предвид, че многостранната търговска система е изправена пред сериозни политически и институционални предизвикателства; като има предвид, че тези предизвикателства произтичат не само от институционални недостатъци, но и от разпространението на едностранни и протекционистки мерки, включително ограничения върху износа, дискриминационни субсидии и нелоялни търговски практики, които подкопават доверието, разпокъсват световните вериги за създаване на стойност и вредят на световната икономика и просперитет; като има предвид, че настоящите сътресения в световната търговия пораждат огромна несигурност и икономически разходи в целия свят, което ясно показва, че предвидимите, стабилни и справедливи правила са от жизненоважно значение за процъфтяването на търговията;

В. като има предвид, че многостранната търговска система остава до голяма степен жива и активна, като 72% от световната търговия днес все още се осъществява съгласно правилата, свързани със статута на най-облагодетелствана нация (НОН); като има предвид, че това показва, че СТО продължава да осигурява изключително важна рамка за предвидимост и стабилност на световната търговия и че запазването на нейните основни принципи и правила продължава да бъде от решаващо значение;

Г. като има предвид, че сътрудничеството и ангажираността с развиващите се държави са жизненоважни за поддържането на многостранния ред, основан на правила; като има предвид, че това сътрудничество следва да се основава на взаимно уважение и реални усилия за насърчаване на международното сътрудничество;

Д. като има предвид, че световната търговска среда се промени през последните 30 години, включително чрез икономическия напредък на ключови държави от Г-20 и чрез промените в относителната им тежест в световната търговия, както и чрез встъпването на повече и по-разнообразни членове в СТО; като има предвид, че СТО се бори да обхване новата икономическа и търговска реалност и следователно не е в състояние да изпълнява амбициозна програма поради широкия си състав и разнообразните си интереси; като има предвид, че световната

търговска система е подложена на значителен натиск, произтичащ от нарастващия протекционизъм на търговските политики на САЩ, но и от непазарните политики и практики на Китай, които създават свръхкапацитет и нарушения на пазара в системата;

Е. като има предвид, че СТО е уникална многостранна организация в смисъл, че всеки неин член участва на равни начала, че тя създава и управлява задължителни правила за търговия между своите членове и че се основава на правно обвързваща система за уреждане на спорове; като има предвид, че една добре функционираща, основана на правила многостранна търговска система е от съществено значение за запазване на конкурентоспособността на европейската икономика, укрепване на устойчивостта на веригата на доставки и подкрепа за стратегическата издръжливост въобще;

Ж. като има предвид, че действащите правила на СТО за субсидиите не са адаптирани към променящите се обстоятелства в световната търговия; като има предвид, че остарелите правила не успяха да ограничат държавната намеса, която изкривява конкуренцията; като има предвид, че лоялната конкуренция и ограничаването на страничните ефекти от промишлените политики са ключови предпоставки за постигане на целите за индустриализация на развиващите се страни;

З. като има предвид, че СТО трябва да бъде адаптирана към тези нови реалности и модернизирана, за да бъде подготвена за 21-ви век и да се справи с новите предизвикателства, свързани с екологичния и цифровия преход;

И. като има предвид, че докладът на ООН за търговията и развитието от 2025 г.[5] показа, че обратно на аргументите на противниците на мораториума върху електронната търговия, приходите от данъчно облагане на цифровия сектор биха били ограничени и рискуват да подкопаят конкурентоспособността и търговията;

Й. като има предвид, че Споразумението на СТО за субсидиите в областта на рибарството, договорено на 12-ата Министерска конференция, влезе в сила през септември 2025 г. като първото по рода си многостранно търговско споразумение, в чиято основа стои екологичната устойчивост и с което, съгласно предвиденото в ЦУР 14.6, се установява обвързващ набор от глобални правила, спомагащи за ограничаване на вредните субсидии, предоставяни

---

[5] Конференция на ООН за търговия и развитие, „Indirect taxation of e-commerce and digital trade – Implications for developing countries“ (Косвено данъчно облагане на електронната и цифровата търговия – последици за развиващите се държави), 2025 г.

от правителствата на сектора на рибарството, които по оценки възлизат на 22 милиарда щатски долара годишно;

К. като има предвид, че продоволствената сигурност продължава да бъде предизвикателство, тъй като през 2022 г. 258 милиона души бяха определени като намиращи се в криза или в по-тежки фази на остра продоволствена несигурност, в сравнение със 193 милиона през 2021 г.; като има предвид, че в Споразумението на СТО относно селското стопанство от Уругвайския кръг изрично се признава, че е важно продоволствената сигурност да бъде разгледана в рамките на текущите преговори; като има предвид, че търговията има потенциала да увеличи наличието на храна в регионите, в които то е ограничено, и също така може да допринесе за подобряване на икономическия достъп до храна чрез създаване на възможности за заетост и повишаване на доходите;

Л. като има предвид, че считано от 11 декември 2019 г. Апелативният орган на СТО спря да функционира, с което престана да действа и етапът на функциониращо, независимо и обективно обжалване при уреждането на спорове; като има предвид, че водената от посредници дискусия относно реформата в областта на уреждането на спорове от 13-ата Министерска конференция насам все още не е довела до задоволителен резултат;

М. като има предвид, че Европейският парламент, заедно с Интерпарламентарния съюз, в продължение на повече от 20 години изпълнява решаваща роля за установяването на парламентарно измерение на СТО чрез Парламентарната конференция по въпросите на СТО;

Н. като има предвид, че по време на Обществения форум на СТО, проведен на 17 и 18 септември 2025 г., организаторите активно насърчиха засиленото и структурирано участие на частния сектор, като признаха неговата съществена роля в подкрепа на отворена, предвидима и приобщаваща многостранна търговска система;

О. като има предвид, че 14-ата Министерска конференция на СТО (МК14) ще се проведе в Яунде, Камерун, от 26 до 29 март 2026 г.;

1. отново заявява пълната си ангажираност с непреходната стойност на многостранното сътрудничество и подчертава, че наличието на модернизирана многостранна система за управление на търговията е от съществено значение; призовава за търговска програма на принципите на отворена, справедлива и основаваща се на правила търговия в полза на всички, която да допринася за устойчиво икономическо развитие и по този начин да укрепва мира и сигурността; подчертава, че СТО следва да

насърчава осъществяването на социалните и екологичните права, включително ЦУР, както и да гарантира, че договорените на многостранно равнище и хармонизирани правила се прилагат от всички;

2. настоятелно призовава всички членове на СТО да се ангажират за успеха на МК14, като се има предвид екзистенциалната заплаха, пред която е изправена многостранната търговска система; смята, че МК14 следва да бъде отправната точка за постигане на напредък и модернизиране на СТО, за да се гарантира нейната роля за преодоляване на предизвикателствата на 21-ви век; призовава СТО да премине към свикване на ежегодни министерски конференции вместо настоящия двугодишен цикъл, за да се укрепят политическото ръководство, отчетността и капацитетът на СТО за своевременна реакция на глобални търговски предизвикателства;

Модернизиране на СТО

3. призовава членовете на СТО да приемат всеобхватен пакет за преразглеждане на функциите на СТО по наблюдение, водене на преговори, обсъждане и уреждане на спорове; напълно подкрепя ръководения от посредник процес за модернизиране на СТО и неговата програма за МК14 относно всеобхватната модернизация и изразява съгласие с предложените от посредника три направления, а именно управление, справедливост (еднакви условия на конкуренция и балансирана търговия) и „актуални въпроси на нашето съвремие“; призовава за одобряването на ясна пътна карта за реформа по време на МК14, за да се гарантира, че модернизацията може да бъде договорена на 15-ата министерска конференция;

4. подчертава, че предвидимостта продължава да бъде крайъгълният камък на многостранната търговска система и че основните правила на СТО, включително относно митническото остойностяване, санитарните и фитосанитарните мерки, техническите пречки пред търговията, улесняването на търговията и интелектуалната собственост, продължават да предоставят съществена правна сигурност за правителствата и предприятията в световен мащаб;

5. смята, че практиката на приравняване на консенсуса с единодушието при вземането на решения сред 166-те членове на СТО е допринесла за парализирането; настоява СТО да се поучи от други международни организации и да въведе различни подходи към вземането на решения, както и да проведе градивен диалог за практикуването на консенсуса и да го разграничи от единодушието; подчертава, че СТО следва да проучи възможността за по-ефективно и гъвкаво вземане на решения, включително като прилага концепцията за „отговорен

консенсус“, при която членовете ще бъдат насърчавани да упражняват право на вето само когато е необходимо и да предоставят ясна обосновка, като по този начин се насърчават отговорността и конструктивното участие; подчертава освен това, че СТО следва също така да проучи възможността за създаване на управителен или изпълнителен орган със специфична роля при определянето на дневния ред или надзорните функции, аналогично на изпълнителните съвети на Международния валутен фонд и Световната банка;

6. насърчава напредъка на преговорите по многостранните споразумения, като същевременно подчертава необходимостта от осигуряване на по-лесен начин за интегриране на неколкостранните споразумения в многостранната структура, за да се гарантира напредък в области, в които не е достигната необходимата степен на зрялост по отношение на всички членове; подчертава, че отворените неколкостранни инициативи следва да позволяват на всички желаещи членове да участват в тях; поради това отново призовава членовете на СТО да обмислят начин за разработване на нова система, при която един-единствен член или група от неучастващи членове не могат да блокират по-тясното сътрудничество в рамките на неколкостранна инициатива, особено когато то се основава на принципа на НОН и следователно ползите от него се прилагат за членовете като цяло, и на тази основа да създадат прост механизъм, който да позволява произтичащите споразумения да бъдат включени в структурата на СТО;

7. изразява съжаление относно увеличаването на протекционистките търговски политики в целия свят и решението на САЩ да наложат допълнителни мита върху вноса от търговски партньори, включително ЕС, като се отклонят от принципа на НОН без никаква обосновка; призовава Съединените щати да се включат в конструктивен диалог с членовете на СТО, за да укрепят, а не да подкопаят многостранната търговска система, като по този начин демонстрират глобално лидерство, както и да постигнат конкретни резултати на МК14; приветства факта, че Съединените щати назначиха посланик в СТО;

8. отново потвърждава, че принципът на НОН представлява крайъгълен камък на многостранната търговска система; подчертава централната му роля за гарантиране на недискриминация, предвидимост и справедливост в международната търговия; подчертава, че всяка модернизация на СТО следва да се осъществява чрез промяна на системата, а не чрез нейното незачитане;

9. признава амбициите на Индия да разреши дългогодишния въпрос за държавния резерв за целите на продоволствената

сигурност, но изразява съжаление във връзка с липсата на съответствие от страна на Индия с позициите на ЕС относно мораториума върху електронната търговия, преговорите за субсидиите за рибарството и общия напредък по неколкостранните преговори; призовава Индия да позволи на други членове на СТО да постигнат напредък по всички тези въпроси; освен това изразява съжаление във връзка с факта, че Индия се противопоставя на разширяването на мандата на СТО с нови въпроси, свързани с климата, работната сила и пола; призовава Комисията да засегне тези въпроси и в наскоро сключеното търговско споразумение между ЕС и Индия;

10. отбелязва решението на Китай да се откаже от предимствата на специалното и диференцирано третиране в бъдещи споразумения в рамките на СТО, както вече направиха други големи развиващи се държави членки; призовава Китай да гарантира, че този ангажимент е отразен със задна дата и при прилагането на действащите споразумения в рамките на СТО;

11. припомня, че широкото използване от страна на Китай на държавни предприятия, непрозрачни субсидии и ръководени от държавата промишлени политики продължава да създава значителен свръхкапацитет нарушения в световната търговия; изразява съжаление относно използването от страна на Китай на търговията и зависимостите като оръжие и относно неговата система за контрол на износа, при която липсват обосновки за изделията с двойна употреба; призовава Китай да приведе ангажиментите си в рамките на СТО в съответствие с икономическата си тежест и да работи за осигуряване на еднакви условия на конкуренция, за решаване на тези въпроси и за подпомагане на модернизацията на СТО;

12. подчертава необходимостта от още по-тясно сътрудничество между единомислещите партньори, които са поели ангажимент за поддържане и укрепване на основания на правила многостранен търговски ред, в основата на който стои СТО; настоява в този труден контекст ЕС да остане ангажиран с ролята си на надежден партньор и да подкрепя основаната на правила търговия;

13. призовава членовете на СТО да възстановят напълно функционираща, независима, обвързваща и двустепенна система за уреждане на спорове като незаменим стълб на предвидимост и да гарантират, че правилата се прилагат чрез закон, а не чрез едностранни действия, независимо от икономическия размер или правомощия на членовете;

14. приветства факта, че 58 членове на СТО (обхващащи близо 60% от световната търговия) са се присъединили към Многостранната временна договореност за арбитраж при обжалване (MPIA) като

временна мярка, докато отново заработи напълно функционираща система на СТО за уреждане на спорове; призовава другите членове да се присъединят към MPIA, за да покажат своя ангажимент за справедлива и функционираща система за уреждане на спорове; подчертава, че MPIA е временно и доброволно решение и не трябва да се превръща в постоянен заместител на многостранен механизъм за обжалване, приложим за всички членове на СТО;

Еднакви условия на конкуренция

15. твърди, че справедливостта е в основата на една трайна и надеждна система; отбелязва, че настоящите държавни интервенции, които изкривяват конкуренцията, включително мащабните промишлени субсидии и непазарните практики, и които доведоха до напрежение между членовете и скъпоструваща надпревара за субсидии, показаха, че действащите правила за субсидиите не са адаптирани към променящите се обстоятелства в световната търговия; заявява, че реформата на правилата на СТО относно субсидиите за промишлеността и държавната намеса трябва да се основава на три допълващи се стълба: повишени изисквания за прозрачност и уведомяване, засилени и изяснени правила и по-ефективни средства за преодоляване на отрицателните странични ефекти и на свръхкапацитета; призовава тези теми да бъдат разгледани като централна част от модернизацията на СТО наравно с другите теми, свързани с модернизацията; изразява подкрепа за процеса на неформални обсъждания като стъпка, която ще укрепи общото разбиране сред членовете на СТО и ще улесни създаването на правила;

16. подчертава, че правилата на СТО и бъдещите правила трябва да бъдат съвместими с целите на Парижкото споразумение и други съответни многостранни споразумения в областта на околната среда и да подкрепят прехода към неутрални по отношение на климата икономики, както и ефективно да се справят с отрицателните странични ефекти, например свръхкапацитета и веригите на доставки с висок въглероден интензитет, като същевременно се избягват необосновани търговски ограничения;

Измерение развитие

17. приветства влизането в сила през септември 2025 г. на първото Споразумение за субсидиите в областта на рибарството; подчертава, че е от решаващо значение бързо да се постигне споразумение относно правилата за субсидиите в областта на рибарството, които допринасят за свръхкапацитета и прекомерния улов и които представляват повече от половината от всички субсидии в областта на рибарството, за да се избегне изчерпването на морските биологични ресурси и да се даде

възможност за тяхното устойчиво управление, като същевременно се зачита необходимостта от специално и диференцирано третиране в съответствие с ЦУР 14.6;

18. подчертава необходимостта от укрепване и интегриране на измерението на СТО, свързано с развитието, включително чрез процеса на модернизация на СТО, чрез признаване на многообразието от икономически ситуации в развиващите се държави и избягване на универсално прилагане на специално и диференцирано третиране, както и като се направят разпоредбите за специално и диференцирано третиране по-подробни и основани в по-голяма степен на данни и потребности, подлежащи на редовен преглед, включително ясни механизми за отделяне, така че да могат да отговорят по-добре на нуждите на развиващите се държави, включително на най-слабо развитите държави; освен това подчертава, че самоопределянето от страна на членовете на техния статут на развитие не може да остане единственият критерий за специално и диференцирано третиране, и призовава за обективни, прозрачни и редовно преразглеждани критерии, като същевременно се гарантира подходяща гъвкавост за най-бедните и най-уязвимите държави;

19. приветства приключването на преговорите по Споразумението за улесняване на инвестициите за развитие с цел създаване на по-справедлива, по-прозрачна, по-ефикасна и по-предвидима среда за улесняване на трансграничните инвестиции и участието на развиващите се държави в световните инвестиционни потоци; приветства подкрепата на 128 членове на СТО (от общо 166), включително 91 развиващи се икономики (27 от които са най-слабо развити държави), и настоятелно призовава останалите членове да прекратят противопоставянето си и да включат това споразумение в правилника на СТО съгласно приложение 4: Неколкостранни търговски споразумения;

20. подчертава необходимостта от постигане на напредък в преговорите в областта на селското стопанство, за да се постигнат надеждни резултати по въпроси като публичния резерв за целите на продоволствената сигурност, националното подпомагане, достъпа до пазара, памука, ограниченията върху износа и конкуренцията при износа, както и укрепването на селскостопанския сектор в отговор на съвременните предизвикателства, включително поминъка на селските райони и устойчивостта по отношение на околната среда; подчертава, че обсъжданията следва да се съсредоточат не само върху намаляването на нарушаващата търговията вътрешна подкрепа, но и върху интегрирането на съответните глобални предизвикателства, включително продоволствената сигурност и устойчивостта, в обсъжданията в областта на селското стопанство;

Цифрово измерение

21. призовава членовете на СТО да подновят по време на МК14 работната програма относно електронната търговия и мораториума върху митата върху предаването по електронен път; смята, че намирането на трайно решение за неналагането на мита върху предаването по електронен път е от ключово значение за предприятията в световен мащаб, включително тези в развиващите се държави;

22. призовава членовете на СТО приоритетно да подкрепят интегрирането на Споразумението относно електронната търговия в рамката на СТО; посочва, че споразумението определя първите глобални правила за цифровата търговия, като създава справедлива, предвидима и прозрачна рамка, която е от полза за потребителите и предприятията с това, че улеснява трансграничните сделки, намалява пречките и насърчава иновациите и доверието; подчертава, че споразумението е замислено така, че да бъде от полза както за развиващите се и най-слабо развитите държави, така и за развитите икономики; приветства залегналите в споразумението инициативи за изграждане на капацитет и програми в подкрепа на усилията на развиващите се и най-слабо развитите държави да се възползват от възможностите, предлагани от цифровата търговия; отново подчертава значението на споразумението за подкрепата на микро-, малките и средните предприятия; подкрепя усилията на съорганизаторите за постигане на бързо прилагане на споразумението;

23. подчертава нарастващото значение на системите с изкуствен интелект (ИИ) в международната търговия; в този контекст призовава за засилено международно сътрудничество по отношение на разпоредбите и политиките в областта на ИИ, като същевременно се зачита правото на регулиране на членовете на СТО; подчертава, че СТО следва да допринесе пълноценно за разработването на стабилна, безопасна, приобщаваща и надеждна рамка за управление на ИИ в областта на търговията, включително чрез създаването на специална работна група на СТО по въпросите на изкуствения интелект, за да се улеснят диалогът, обменът на знания и сътрудничеството между членовете относно разпоредбите и политиките в областта на ИИ;

Парламентарно участие

24. призовава Комисията и Съвета да гарантират, че Парламентът продължава да бъде тясно ангажиран в подготовката на МК14, както и че получава бързо актуална информация и че с него се провеждат консултации по време на МК14;

25. призовава членовете на СТО да гарантират демократичната

легитимност и прозрачността чрез укрепване на парламентарното измерение на СТО и на парламентарната конференция по въпросите на СТО; приветства важната работа на съвместната парламентарна конференция на Европейския парламент и Интерпарламентарния съюз по въпросите на СТО; подчертава необходимостта да се гарантира, че парламентаристите имат по-добър достъп до всички търговски преговори и участват във формулирането и изпълнението на решенията на СТО; насърчава лидерите да подкрепят нова концепция за търговията, в рамките на която търговията се разглежда като стимул, а не като пречка за постигането на устойчивост, сигурност и приобщаване;

26. призовава членовете на СТО да задълбочат дискусиите с всички заинтересовани страни, включително гражданското общество, предприятията и профсъюзите, и да засилят сътрудничеството с други международни организации като Международната търговска камара, Международната организация на труда и системата на ООН в по-широк план; очаква лидерите да информират в по-голяма степен, на всяко равнище, за ползите от основаната на правила търговия;

°

° °

27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на генералния директор на Световната търговска организация и на генералния секретар на Интерпарламентарния съюз.